

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 5 stycznia 2011 r.

**Pan
Bogusław SZPYTMA
Burmistrz
Miasta Kłodzka**

**LWR-4101-12-03/2010
P/10/006**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Miasta w Kłodzku, zwany dalej „Urzędem” lub „UMK” w zakresie realizacji zadań dotyczących zarządzania kryzysowego w latach 2007-2010².

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w pisanym protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia funkcjonowanie Urzędu w kontrolowanym zakresie, głównie z uwagi na brak właściwego organizacyjnego i dokumentacyjnego przygotowania do realizacji zadań dotyczących zarządzania kryzysowego.

Przedstawioną ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe:

1. W myśl art. 5 w związku z art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o zarządzaniu kryzysowym³, zwanej dalej „ustawą o zk” organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy miejskiej jest burmistrz miasta, do zadań którego należy m.in. opracowywanie i przedkładanie staroście do zatwierdzenia Gminnego (w tym przypadku Miejskiego) Planu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² do dnia zakończenia kontroli

³ ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 ze zm.)

Reagowania Kryzysowego⁴ dla Miasta Kłodzka (MPRK). Zdaniem NIK zadanie to nie zostało rzetelnie zrealizowane. Stosownie do art. 34 ust. 1 ustawy ozk, MPRK należało sporządzić w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. w tym przypadku do dnia 22 sierpnia 2008 r. W Urzędzie nie było dokumentacji potwierdzającej rzeczywisty termin opracowania i zatwierdzenia Planu. Z analizy przedłożonych do kontroli dokumentów w tym zakresie wynikało, iż termin ten przypadł dopiero pomiędzy 2 września 2008 r., a 15 października 2008 r. (tj. pomiędzy przesłaniem ze Starostwa Kłodzkiego elektronicznej, ostatecznej wersji Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego, a pierwszą aktualizacją MPRK).

Dodatkowo MPRK nie zawierał mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego (czego wymaga art. 5 ust. 2 pkt 1) lit. a – ustawy ozk) oraz informacji na temat sposobów ograniczania rozmiarów strat i usuwania skutków zagrożeń (wymaganych art. 5 ust. 2 pkt 2) lit. c - ustawy ozk). Według wytycznych Wojewody Dolnośląskiego (z dnia 29 lutego 2008 r.) do powiatowych planów reagowania kryzysowego - mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego powinny być ujęte w planach zarządzania kryzysowego do dnia 22 sierpnia 2008 r. Ich brak, w ocenie NIK, nie dawał podstaw do prowadzenia rzetelnej analizy ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa, tj. zidentyfikowania potencjalnych zagrożeń kryzysowych, określenia skutków ich oddziaływania na ludzi, mienie i infrastrukturę oraz sprawowania skutecznego monitoringu zagrożeń w zarządzaniu kryzysowym w Mieście Kłodzku.

Ustawa o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym, która weszła w życie w dniu 19 września 2009 r. w miejsce gminnych planów reagowania kryzysowego wprowadziła obowiązek sporządzania gminnych planów zarządzania kryzysowego, pozostawiając w mocy do czasu ich aktualizacji plany reagowania kryzysowego przygotowane przed dniem wejścia tej ustawy w życie. W świetle art. 5 ust. 3 i 4 znowelizowanej ustawy o zarządzaniu kryzysowym plany zarządzania kryzysowego podlegają systematycznej aktualizacji. Do czasu kontroli Urząd nie przeprowadzał istotnych aktualizacji MPRK, mimo że zgodnie z przyjętym w tym dokumencie trybem aktualizacji oraz poszczególnych załączników funkcjonalnych - aktualizacja MPRK winna nastąpić w przypadku zmiany aktów prawnych lub zaistnienia nowego zagrożenia.

Zgodnie z postanowieniami MPRK całodobowa służba dyżurna Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, przypisana została Straży Miejskiej w Kłodzku. Stosownie do art. 17 ust. 3 ustawy ozk w Urzędzie w badanym okresie powołana była komórka organizacyjna

⁴ do dnia 19 września 2009 r., po tym dniu gminnego (miejskiego) planu zarządzania kryzysowego w związku z postanowieniami ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr 131, poz. 1076).

do spraw zarządzania kryzysowego, a po wejściu w życie MPRK - Zespół Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej, przekształcony następnie w Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego (opiniujący m.in. MPRK).

2. Przedstawione w MPRK procedury reagowania kryzysowego w przypadku takich sytuacji kryzysowych jak powódź, awaria przemysłowa oraz działań w stanie wyjątkowym odwoływały się do planów operacyjnych jednostek pomocniczych Miasta Kłodzka (jednostki organizacyjne gminy). Tymczasem ustalono, że do dnia rozpoczęcia kontroli plany operacyjne dla tych jednostek nie zostały opracowane. W MPRK przedstawiono również zagrożenia związane z wystąpieniem innych sytuacji kryzysowych objętych procedurami reagowania kryzysowego, m.in.: gołoledzi, intensywnych opadów śniegu, śnieżycy, zawiei, suszy, gradobicia, podając (nie we wszystkich przypadkach) definicje (kryteria) tych zjawisk pogodowych. UMK nie prowadził jednakże monitoringu tych zjawisk, nie zapewnił ich opomiarowania i pozyskiwania wyników tych pomiarów, co warunkowało uruchomienie stosownych do zagrożenia stopni procedur reagowania kryzysowego. Opisane w MPRK zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń ograniczyły się do wskazania roli rzecznika prasowego służb wiodących oraz przedstawienia Telefonicznego Systemu Ostrzegania Mieszkańców Powiatu Kłodzkiego. Powyższych rozwiązań nie można jednak w ocenie NIK uznać za kompleksowy system informowania ludności o zagrożeniach i sposobie postępowania na wypadek zagrożeń.

3. W myśl art. 31a ustawy o samorządzie gminnym⁵ (obowiązującego od dnia 22 czerwca 2002 r.), burmistrz miasta jest zobligowany do opracowania planu operacyjnego ochrony przed powodzią. W przypadku Miasta Kłodzka obowiązek ten - w ocenie NIK - do dnia rozpoczęcia kontroli nie został wypełniony. Przedłożony do kontroli dokument pn. „Plan operacyjny ochrony przed powodzią Miasta Kłodzka” z powodu jego niepełnej zawartości⁶ oraz braku formalnego zatwierdzenia i wprowadzenia w życie nosił cechy projektu i wymagał uzupełnień. Cytowany art. 31a ustawy o samorządzie gminnym nakładał również na

⁵ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

⁶ Komentarz ABC 2010 do art.31(a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 01.142.1591), [w:] B. Dolnicki (red.), M. Augustyniak, R. Cybulska, J. Glumińska-Pawlic, J. Jagoda, A. Jochymczyk, A. Matan, C. Martysz, T. Moll, A. Wierzbica „W świetle [art. 31a](#) wójt (burmistrz, prezydent miasta) podejmuje działania profilaktyczne w celu zapobiegania skutkom powodzi. Plan operacyjny ochrony przed powodzią powinien w sposób wyczerpujący regulować zasady kontrolowania ewentualnych zagrożeń, przesłanki ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego, a także czynności podejmowane w przypadku wystąpienia powodzi. Przez ogłoszenie pogotowia należy rozumieć wprowadzenie stanu gotowości do działania, przygotowanie do nadchodzącej powodzi, natomiast alarm przeciwpowodziowy to sygnał do działania w związku z realnie grożącym niebezpieczeństwem”.

Burmistrza obowiązek ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego. Jednakże brak w UMK dokumentów i informacji odnośnie charakterystyki stanów ostrzegawczych i alarmowych oraz zasad ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego powodował, że obowiązek ten wypełniany był w sposób uznaniowy, co podnosiło ryzyko podejmowania działań nierzetelnych lub błędnych decyzji.

4. Ustawa o samorządzie gminnym w art. 7 ust. 1 pkt 14 nałożyła także na gminę w ramach zadań własnych z zakresu ochrony przeciwpowodziowej obowiązek wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego. Obowiązek ten wykonany był w ocenie NIK w sposób nierzetelny. Do dnia rozpoczęcia kontroli nie uregulowano kwestii organizacyjnych funkcjonowania magazynów przeciwpowodziowych w UMK oraz nie przeprowadzono inwentaryzacji zgromadzonego w nich majątku, która zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, winna być przeprowadzana na ostatni dzień każdego roku obrotowego. Konieczności przeprowadzenia takich działań dowodzą także wyniki oględzin przeprowadzonych w trakcie nin. kontroli, w toku których ujawniono braki w wyposażeniu i sprzęcie (w porównaniu do ewidencji magazynowej).

5. Stosownie do art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy ozk, do zadań burmistrza w sprawach zarządzania kryzysowego należało zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego. W ocenie NIK zadanie to było realizowane nierzetelnie (w stopniu niewystarczającym). Do dnia rozpoczęcia kontroli w Mieście Kłodzku nie przeprowadzono treningów z zakresu zarządzania kryzysowego ze wszystkimi podmiotami realizującymi zadania ujęte w MPRK. Zorganizowane w kontrolowanym okresie szkolenia i ćwiczenia głównie odnosiły się do Burmistrza Miasta, pracowników Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej (ZZKiOC) oraz członków Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (MZZK). Pomimo tego 3 spośród 11 osób wchodzących w skład MZZK na dzień rozpoczęcia kontroli nie zostało jeszcze przeszkolonych. Szkolenia nie objęły także innych pracowników Urzędu, gminnych jednostek organizacyjnych oraz samych mieszkańców Kłodzka. NIK podkreśla, że przeprowadzenie treningów z udziałem wskazanych w MPRK jednostek pomocniczych (gminnych jednostek organizacyjnych) w zakresie najbardziej prawdopodobnych sytuacji kryzysowych zgodnie z MPRK warunkowało wejście tego dokumentu w życie.

6. Urząd prawidłowo zidentyfikował zagrożenie powodziowe, na jakie Miasto jest narażone. Jednym z nich jest brak udroźnienia koryta rzeki Nysy Kłodzkiej, za co odpowiadał

zarządca tego cieku wodnego, tj. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (RZGW). Urząd w trakcie prowadzonej kontroli NIK wystąpił do RZGW z prośbą o rozwiązanie tego problemu, jednak do dnia zakończenia kontroli nie uzyskał odpowiedzi. Zwrócenia uwagi wymagają także kwestie podnoszone w badanym okresie przez radnych Rady Miejskiej w Kłodzku, dotyczące niewydolności i niedrożności miejskiej kanalizacji deszczowej, będącej przyczyną lokalnych powodzi i podtopień (np. podczas intensywnych opadów deszczu w czerwcu 2009⁸ r. – o czym w dalszej części wystąpienia).

7. Ze wskazanych przez Urząd zdarzeń kryzysowych, jakie wystąpiły w kontrolowanym okresie, Najwyższa Izba Kontroli szczegółowemu badaniu poddała sytuację powodziową, jaka miała miejsce w Kłodzku w końcu czerwca 2009 r., negatywnie oceniając w tym przypadku działania kontrolowanej jednostki i podległych jej służb. Za nierzetelne należy uznać nieudokumentowanie przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego (MCZK) działań Pana Burmistrza oraz podległych mu służb w badanym przypadku, co było naruszeniem obowiązującej wówczas *„Procedury działania i powiadamiania w zakresie pełnienia całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego”*⁹, wg której podejmowane działania powinny być zapisane w dzienniku zdarzeń. Przedmiotowa sytuacja powodziowa została poprzedzona nawalnymi opadami deszczu w dniu 26 czerwca 2009 r., których kulminacja przypadła ok. godz. 19.00. Jednakże przesłane w tym dniu do Urzędu ok. godz. 13.00 i ok. godz. 16.00 komunikaty pogodowe IMGW (ostrzeżenia) nie zostały właściwie i na czas przeanalizowane¹⁰ przez odpowiedzialne służby UMK, tj. Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej. Mieszkańcy Kłodzka nie zostali poinformowani o ryzyku wystąpienia intensywnych opadów deszczu i możliwościach podtopień, nie podjęto też żadnych działań zabezpieczających (w tym przypadku szczególnie wskazanych w związku ze znanymi problemami w funkcjonowaniu miejskiego systemu kanalizacji deszczowej). Zauważyć należy, że niepodjęcie ww. działań nie pozwoliło z kolei na zapobiegawcze wyeliminowanie lub zmniejszenie strat w mieniu

⁷ j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁸ które pod względem sumy dobowej opadów nie były dla tego rejonu ekstremalnie wysokie na tle danych historycznych - Andrzej Dancewicz (IMGW) *„Opady atmosferyczne w dorzeczu Nysy Kłodzkiej w czerwcu 2009 r. w świetle norm opadowych oraz wielkości historycznych”*.

⁹ Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 87/08 Burmistrza Kłodzka z dnia 23 września 2008 r. w sprawie powołania Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

¹⁰ Dotyczy ostrzeżenia hydrologicznego nr 48 przesłanego do UMK ok. godz. 13.00 (wskazującego na zagrożenie 3-go stopnia w skali 3 stopniowej i zawierającego prognozę intensywnych opadów burzowych w godzinach popołudniowych i nocnych, skutkujących m.in. podtopieniami terenów obniżonych i bezodpływowych) oraz ostrzeżenia meteorologicznego nr 48 przesłanego do UMK ok. godz. 16.00

gminy i mieszkańców. ZZ KiOC do działania przystąpił bowiem dopiero po zakończeniu intensywnych opadów burzowych i po telefonicznym przekazaniu ok. godz. 20.30 przez dyżurnego Straży Miejskiej¹¹ informacji o lokalnych podtopieniach na ulicach Kłodzka.

Niewłaściwa reakcja UMK na intensywne opady deszczu w czerwcu 2009 r. mogła być także - zdaniem NIK - spowodowana brakiem określenia w MPRK w tym zakresie procedury reagowania kryzysowego (była takowa ale w odniesieniu do intensywnych opadów śniegu).

W dniu 26 czerwca 2009 r. nie zdał także egzaminu administrowany przez Powiat Kłodzki Lokalny System Osłony Przeciwpowodziowej (LSOP), dokonujący m.in. pomiarów natężenia opadów deszczu. W dniu tym bowiem w Kłodzku wg IMGW zanotowano opady deszczu o sumie dobowej 101,3 mm (oberwanie chmury), podczas gdy dane z tego samego dnia pozyskane z systemu LSOP wykazały opady deszczu o sumie dobowej zaledwie 2,4 mm. Według informacji otrzymanej ze Starostwa Kłodzkiego¹² zaniżony wynik opadu z systemu LSOP mógł być spowodowany niewłaściwą (zakłóconą) pracą deszczomierza w Kłodzku wskutek jego nieodpowiedniej lokalizacji (zbyt blisko drzew), co de facto oznacza niską przydatność monitoringu opadów atmosferycznych w tym rejonie. W sytuacji powodziowej w czerwcu 2009 r. zawiódł także system całodobowego alarmowania członków gminnego zespołu zarządzania kryzysowego. Na posiedzeniu MZZK zwołanym przez Pana Burmistrza wieczorem dnia 26 czerwca 2009 r., nieobecnych było 3 spośród 7 członków Zespołu, z powodu niemożności skontaktowania się z tymi osobami.

W tej sytuacji, jak wykazała kontrola, działania Pana Burmistrza i podległych mu służb w czerwcu 2009 r. były ukierunkowane na minimalizację skutków podtopień oraz na zabezpieczenie Kłodzka na wypadek wezbrania rzeki Nysy Kłodzkiej na skutek opadów deszczowych w powiecie kłodzkim powyżej miasta. Najwyższa Izba Kontroli nie może w tym przypadku ocenić prawidłowości mającego miejsce ogłoszenia i odwołania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego, z uwagi na brak stosownego wyznacznika¹³ (w okresie obowiązywania stanu alarmu przeciwpowodziowego, poziom wody w rzece Nysie Kłodzkiej przekraczał stan alarmowy). Brak (wymaganych w MPRK w procedurze reagowania kryzysowego na wypadek powodzi) planów operacyjnych jednostek pomocniczych biorących

(wskazującego na zagrożenie 2-go stopnia w skali 3 stopniowej i zawierającego prognozę silnych burz, lokalnie z opadami gradu, skutkujących m.in. uszkodzeniami budynków i utrudnieniami w komunikacji).

¹¹ Według MPRK, stały całodobowy dyżur prowadzą dyżurni Straży Miejskiej, którzy po otrzymaniu informacji o zdarzeniu przekazują ją koordynatorowi ds. ochrony ludności. Dyżurni Straży Miejskiej nie otrzymują komunikatów pogodowych IMGW.

¹² Właścicielem i administratorem Lokalnego Systemu Osłony Przeciwpowodziowej jest Starostwo Kłodzkie.

udział w akcji przeciwpowodziowej w czerwcu 2009 r. oraz brak planu operacyjnego ochrony przed powodzią, skutkowało doraźnym, a nie planowym wyznaczaniem zadań dla jednostek, instytucji uczestniczących w akcji przeciwpowodziowej. Brak planów operacyjnych jednostek pomocniczych nie pozwalał jednocześnie na dokonanie oceny prawidłowości wykonanych przez nie działań.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie natomiast ocenia działania UMK w zakresie oceny i dokumentowania strat powodziowych¹⁴ oraz podejmowanych przedsięwzięć w celu likwidacji szkód powodziowych oraz wydatkowania środków finansowych, w tym na pomoc osobom poszkodowanym¹⁵. Było to przede wszystkim możliwe z uwagi na zabezpieczenie i wykorzystywanie środków finansowych na wykonywanie zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. I tak w latach 2007-2010 na powyższe zadania plan wydatków po zmianach wynosił odpowiednio: 57.322 tys. zł, 70.313 tys. zł, 101.362 tys. zł i 101.640 tys. zł, a wykonanie 55.471 tys. zł (96,8%), 68.221 tys. zł (97,0%), 83.397 tys. zł (82,3%) i 40.445 tys. zł (39,8%) za I półrocze 2010 r. W latach 2008-2010 środki utworzonej rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe wyniosły odpowiednio 150,0 tys. zł, 100,0 tys. zł i 100,0 tys. zł a ich wykorzystanie 43.900 zł (29,3%), 96.684 zł (96,6%) i 38.488 zł (38,5%) za I półrocze.

8. Urząd - w ocenie NIK - nie był także właściwie przygotowany na zagrożenia kryzysowe wynikające z awarii miejskiego systemu energetycznego. MPRK nie zawierał żadnych procedur reagowania kryzysowego w takiej sytuacji, mimo że w charakterystyce miejskiej infrastruktury elektroenergetycznej zawartej w przedmiotowym planie wskazywano na możliwość awaryjnego pozyskania energii elektrycznej z Czech. W efekcie mająca miejsce awaria miejskiego systemu energetycznego w dniu 8 października 2010 r. (ok. 1,5 godzinna przerwa w dostawach energii elektrycznej w całym Kłodzku) oraz zakłócenia w dostawach wody z miejskiej sieci wodociągowej nie spowodowała żadnych działań antykryzysowych ze strony ZZKiOC, (np. potwierdzenia funkcjonowania zasilania awaryjnego w obiektach o kluczowym znaczeniu dla mieszkańców Kłodzka). Wyjaśnienia zastępcy burmistrza, iż UMK nie przygotował stosownej procedury reagowania kryzysowego, ponieważ Miasto Kłodzko nie posiada własnego systemu energetycznego, nie znajdują uzasadnienia w świetle postanowień art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne¹⁶, w myśl

¹³ Przyjętej charakterystyki stanów ostrzegawczych i alarmowych oraz zasad ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego.

¹⁴ Zadanie oceny i dokumentowania strat powodziowych zapisane było w MPRK, w procedurze reagowania na wypadek powodzi.

¹⁵ Zadanie bezpośrednio realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku.

¹⁶ Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.

którego do zadań własnych gminy należy m.in. planowanie i organizacja zaopatrzenia obszaru gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Należy także zauważyć, iż w przypadku awarii miejskiego systemu energetycznego Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego nie posiadało awaryjnego systemu zasilania energetycznego (dysponowało bateryjnie zasilaną radiostacją stacjonarną z przenośnymi radiotelefonami oraz telefonem komórkowym).

9. Najwyższa Izba Kontroli zwróciła także uwagę na sytuację zagrożenia kryzysowego, jaka wystąpiła w Kłodzku w styczniu 2010 r., polegającą na zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego pyłem zawieszonym PM10 (mikrokurz). W miesiącu tym 4 krotnie został przekroczony poziom alarmowy dla pyłu zawieszonego PM10 wynoszący 200 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]. Mimo tego mieszkańcy Kłodzka nie zostali skutecznie poinformowani o zaistniałej sytuacji oraz nie podjęto żadnych działań antykryzysowych. Wprawdzie w myśl art. 93 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska¹⁷, m.in. obowiązki informacyjne w takich przypadkach zostały przypisane Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego, a Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu (WIOŚ), jako jednostka odpowiedzialna za państwowy monitoring środowiska, przekazał do UMK faksem dopiero *post factum* informację o zaistniałym zjawisku, nie wskazując żadnych środków zaradczych - to jak wykazała kontrola - także Urząd nie wykorzystał wszystkich możliwości odnośnie identyfikacji i obserwacji tego zagrożenia oraz podjęcia właściwych działań z zakresu zarządzania kryzysowego w sytuacji przekroczeń dopuszczalnego poziomu tego rodzaju zanieczyszczeń. W szczególności w obowiązującym MPRK nie zawarto procedury reagowania kryzysowego na wypadek zagrożenia polegającego na zanieczyszczeniu powietrza atmosferycznego, co - zdaniem NIK - świadczy o niewłaściwym rozpoznaniu zagrożeń mogących występować na terenie Kłodzka. Przedmiotowe pomiary zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego zostały także zarejestrowane przez automatyczną stację monitoringu jakości powietrza WIOŚ w Kłodzku, której uruchomienie nastąpiło w połowie 2009 r. w wyniku zawarcia trójstronnego porozumienia pomiędzy WIOŚ, Starostwem Kłodzkim i Miastem Kłodzko. Jednakże zadeklarowana w tym porozumieniu współpraca w zakresie monitoringu środowiska w powiecie kłodzkim, nie zadziałała właściwie i w rezultacie nie spowodowała uruchomienia przez Urząd możliwych działań antykryzysowych, np. wynikających z art. 21 ustawy o zarządzaniu kryzysowym zgodnie, z którym obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego spoczywa na organie właściwym w

¹⁷ j.t. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

sprawach zarządzania kryzysowego, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia. Organ ten niezwłocznie informuje o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla, przedstawiając jednocześnie swoją ocenę sytuacji oraz informację o zamierzonych działaniach.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi powyższe oceny i uwagi, NIK wnosi o:

- 1. Przeprowadzenie rzetelnej analizy ryzyka możliwych zagrożeń kryzysowych dla Miasta Kłodzka i wykorzystanie jej wyników do opracowania i wdrożenia Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego wymaganego zmianą ustawy o zarządzaniu kryzysowym, zawierającego brakujące procedury reagowania na wypadek m.in. intensywnych opadów deszczu, awarii miejskiego systemu energetycznego, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.**
- 2. Sporządzenie i wdrożenie planów operacyjnych jednostek pomocniczych określających ich zadania do realizacji w sytuacjach zagrożeń kryzysowych.**
- 3. Opracowanie systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności na okoliczność występowania sytuacji zagrożeń kryzysowych.**
- 4. Zorganizowanie i przeprowadzenie wymaganych przeszkoleń wszystkich osób pełniących funkcje zarządzania kryzysowego oraz treningów dla jednostek pomocniczych Miasta Kłodzka w odniesieniu do realizacji zadań z tego zakresu.**
- 5. Opracowanie i wdrożenie Planu operacyjnego ochrony przed powodzią Miasta Kłodzka, w tym zasad ogłaszania i odwoływania pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego.**
- 6. Wystąpienie do Starosty Kłodzkiego o zmianę lokalizacji punktu pomiaru natężenia opadów deszczu w Kłodzku, w celu możliwości pozyskiwania wiarygodnych danych pomiarowych na potrzeby monitoringu zagrożeń powodziowych i podtopień.**
- 7. Przeprowadzenie inwentaryzacji magazynów przeciwpowodziowych oraz opracowanie zasad regulujących prowadzenie w nich gospodarki magazynowej.**
- 8. Podjęcie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu niewydolności miejskiej kanalizacji deszczowej oraz udrożnienia przez zarządcę koryta rzeki Nysy Kłodzkiej na terenie miasta.**

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.